

Ahoj kamarádi, vítejte v mé nádherné zemi, kterou v roce 1498 objevil Kryštof Kolumbus. Moje rodina pěstuje rýži a až ji jednou dostanete ve školní jídelně, možná bude pocházet i z našeho políčka.

Guyana

V ranním svítání přistáváme na letišti hlavního města jihoamerického státu Guyana. Kapitán nás upozorňuje, že nás na georgetownském letišti čeká asi 23 stupňů – už teď ráno, jak asi bude v poledne? Po vystoupení z letadla na asfaltovou plochu hledáme, jak nejlépe popsat to, co právě zažíváme: „Jako když máš hodinu puštěnou horkou sprchu.“ „Jako když vaříš deset kilo špaget a nezapneš digestoř.“ Po dlouhé středoevropské zimě nejsme zvyklí na vyšší teploty, ale nejhorší je ta vlhkost! Je snad skoro vidět v kalném ránu, v němž se pokusila krátká přeháňka pozdrzet svítání.

SIROTČINEC

O tom, že jsme v sirotčinci, se přesvědčujeme hned při vstupu. Všechny děti jsou v modrých stejnozkrojích, a právě mají v několika třídách vyučování. Dozvídáme se, že mnoho z nich za svůj krátký život dost zkusilo. Ačkoli často mají rodiče, jedná se o děti týrané, vyhozené na ulici, živořící. Vedoucí domova nám ukazuje velkou společnou ložnici pro menší chlapce, kde je jedna postýlka vedle druhé, i pokojky pro ty větší. Kluci si už na nás zvykli, takže v klidu pokračují v denním programu a ani jim moc nevádí, že jejich mytí rukou a čištění zubů fotíme a natáčíme.

Modlitba před jídlem je zvykem i na jiném kontinentě.

Při prohlídce se také dozvídáme, že na konci 19. století založil domov italský kněz Luigi Casati a pojmenoval ho po svém současníkovi, později svatořečeném zakladateli salesiánů, Donu Boskovi. Sirotčinec provozují i s pomocí Papežských misijních děl členky řeholní kongregace Sester milosrdenství. Papežská misijní díla přispívají na provoz sirotčince i přilehlé školy.

V areálu se nachází i internátní škola svatého Františka Xaverského pro 25 chlapců, kteří už začínají vyhlížet velikonoční prázdniny. Hovoříme nejen se žáky, ale také s jejich rodiči, kteří říkají: „Copak škola, to tady zase takový problém není, ale internát, to je skvělý nápad, jak se postarat i o vzdálenější žáky odněkud z pralesa.“ Místo je to skoro idylické – pěstěné keřky se chlubí barevnými květy, dřevěný kostelík ve své prostotě neztrácí důstojnost, bílý písek se nechává ohřívát sluncem a usměvavé klukovské tváře si nic nedělají z kameramana.

Noclehárna sirotčince. Hlavně ať nikdo nechrápe.

DO ŠKOLY NA LODI

Po úzkém můstku nastupuje do našeho člunu řeholnice v bílém hábitu a usměvavá teenagerka Diana ve školním stejnozkroji. Její upravená bílá halenka a tmavě zelená sukně nabývají na zajímavosti v okamžiku, kdy opouštíme hlavní koryto řeky a vjíždíme do postranního přítoku. Spletité větve a kořeny se tisknou úžeji k břehům, vysoké stromy halí vše do stínu a vzduch je nasycený vůní vody a bahna. I tady se ale bydlí. Míjíme skupinku žen, které v kalném hnědé vodě myjí nádobí, děti se koupou a naše loď zastavuje vedle úzké dřevěné kánoe.

Poté, co po vratkém prkně přeběhneme mokřady a vylezeme po schůdkách do patra, nám Diana ukazuje dům, kde bydlí s maminkou a sourozenci. Vidíme jednoduchý interiér, na kredenci leží mobilní telefon, v rohu je televize, i když proud jí dodá jedině benzinový generátor. Zjišťujeme, že v tomhle prostředí s pralesem za zády vyrůstá mimořádně bystré děvče, s nímž je radost vést rozhovor o všem možném. A to její maminka, plaše se usmívající Mona, neumí číst ani psát.

Diana mistrně ovládá svoji loď.

V Guyaně je podle úředních odhadů asi jednoprocenní negramotnost, která se týká právě zejména obyvatel pralesních oblastí. Z místa, kde Mona žije, lze do nejbližší školy v Charity dopádlout asi za hodinu – právě to dělá Diana od svých devíti let, kdy začala navštěvovat místní školu. Diana nám svou loď ukazuje, zkušeně pádlem pohání malé plavidlo úzkým korytem. Loučíme se s ní skoro dojatě. Co asi na tuhle patnáctiletou dívku v životě čeká? Spojí se její budoucnost s řádovými sestrami, které ji naučily číst a psát? Její odhodlání nás zaujalo a přejeme jí vše nejlepší.

V sirotčinci je mnoho úst, a je potřeba mnoho kartáčků.

Guyana je velmi teplým místem. V hlavním městě Georgetownu je průměrná teplota v lednu 26 °C, v říjnu 27,5 °C a průměrný roční úhrn srážek je 2 250 mm. Nejvíce se tu pěstuje cukrová třtina a rýže, nejvíce lidí je také zaměstnáno v závodech na zpracování cukru. Ke křesťanství se tu hlásí přes 60 % obyvatel.

MISIJNÍ JARMARK®

Aktivita přináší nejen finanční podporu těm nejchudším, kterým jsou pak vybrané dary skrze projekty PMD posílány, ale je rovněž příležitostí pro mezigenerační spolupráci ve farnostech. Děti se svými babičkami mohou napécti cukroví, vymodelovat něco z keramiky nebo vyrobit dárečky – papírová přání, svíčky ze skleniček, knoflíky pro štěstí atp. Rodiče zase rádi pomohou s organizací. Misijní jarmark® může být navázán na společenskou událost, setkání nebo bohoslužbu. Seznamte své okolí s činností PMD prostřednictvím misijních materiálů (k objednání v Národní kanceláři), které na jarmarku spolu s vašimi výrobky nabídnete. Číslo účtu: 72540444/2700 VS 640 – Misijní jarmark

Kánoe

František Jakubec ml.

Diana s řeholní sestrou na vratkém molu.

V naší české kotlíně cize znějící slovo kanoe (canoe) poměrně zdomácnělo. Určitě velká většina z vás si někdy zkusila v tomto plavidle plout. Ale asi jsme ji nikdy nevyužívali jako Diana pro dopravu do školy.

Slovo kanoe pochází pravděpodobně ze španělštiny, která ji převzala od amerických indiánů. Za první verzi tohoto plavidla můžeme považovat tzv. monoxyl (z řeckého monoxylon – jeden kmen). Jedná se o loď vytvořenou z jednoho kusu kmene dlabáním nebo vypalováním. Později se začaly kanoe vyrábět pomocí kostry z větví (dřevěného žebrování), která se pokryla kůží nebo březovou kůrou (říká se jim žebrované kanoe). Ještě později se vyráběla plavidla z laminátu (který jistě nejen vaši rodiče velmi dobře znají z vodáckých výletů – velmi křehký materiál, takže jste se museli dobře vyhýbat všem kamenům a nástrahám z vody čouhajícími) a dnes se kanoe dělají ze skoro nezničitelného plastu.

Kanoe se ovládá pomocí pádel a posádku tvoří většinou dva „uživatelé“ – kormidelník a háček (kormidelník sedí vzadu a loď řídí, háček vpředu a naviguje kormidelníka a při přistávání první vyskakuje z lodi, aby ji uvázal). Někdy může být na lodi i třetí člověk, kterému se u nás říká porcelán.

Plout na plastové kanoe s dvoučlennou posádkou je poměrně pohodová záležitost (ale ruce si i tak někdy pěkně zamakají). Nicméně řídit kanoe v jednom člověku vyžaduje soustředění, souhru pohybů, abyste se netočili dokola a docela výdrž. Až se někdy dostanete na vodu a bude možnost, zkuste si ujet kousek sami v kanoe a vzpomeňte si při tom na Dianu, která tak jezdila do školy.

OTÁZKA DO SOUTĚŽE:
Tak schválně! Jakým dopravním prostředkem jezdí Diana každý den do školy?

Honzíček nabídl tetě bonbón. Potom se jí ptal: „Teto, chutnal ti ten bonbón?“ „Ano, byl dobrý, Honzíčku.“ „No, vidíš, a náš Puntá jej vyplívl!“

Dům, kde bydlí Diana spolu s mamkou a sourozenci.